

Provinciale Staten van Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC Den Bosch

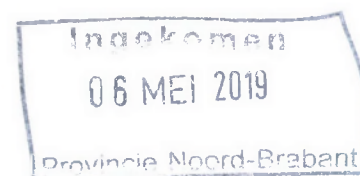
4495034

DIV_STAN

GRF

Per email statengriffie@brabant.nl

Putten, 3 mei 2019
Kenmerk: B4232

Betreft: gewenste beleidswijziging aanpassing stallen i.v.m. explosiegevaar

Geachte heer, mevrouw,

Wij zijn de Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV), een vereniging die als doel heeft het behartigen van belangen van melkveehouders. Dit gaat o.a. over gunstige voorwaarden voor redelijke inkomens, totstandkoming van beleid en regelgeving zoals bijvoorbeeld natuur- en milieu aangelegenheden.

Graag vragen wij uw aandacht voor het volgende. Noord-Brabant heeft het beleid ingezet dat alle stallen vanaf 2020 dienen te worden aangepast naar systemen die minder ammoniak uitstoten.

Reductie van ammoniak moet haalbaar en betaalbaar zijn en bovenal met een veilig systeem of oplossing, waarbij het welzijn van mens en dier niet in gevaar mogen komen.

Nu ligt de oplossing volgens de RAV- lijst in het algemeen in betonnen vloeren, meestal dichte vloeren, vloeren met hellingen of vloeren met kunststof kleppen. Niet op de RAV-lijst staat de traditionele roostervloer, die voorzien is van een mestschuif. Uit recent onderzoek waarbij gemeten is naar de ammoniakemissie, bleek dat de traditionele roostvloer met schuif een behoorlijke ammoniakreductie gaf. Omdat voor een losse schuif geen RAV-status bestaat en blijft de maatregel buiten de rapportages.

Nu is het bij de meeste melkveehouders bekend dat moderne gesloten emissiearme vloeren regelmatig voor brand en explosies zorgen. De schrik was echter groot toen in februari 2019 maar liefst vijftien koeien omkwamen bij een geëxplodeerde nieuwe emissiearme vloer in Markelo. Tijdens de explosie kwam de melkveehouder ternauwernood met de schrik vrij.¹ Omdat het gevaar voor de meeste omgevingsdiensten geen verrassing was is men in de buurt van Markelo begonnen met het meten van de concentraties gassen op bedrijven die nog niet

¹ <https://www.foodlog.nl/artikel/flash/koeien-verdrinken-onder-emissieloze-stalvloer/>

getroffen zijn. Dit gebeurt zowel tijdens het mixen als in rust. Daarbij blijkt dat er gevaarlijke concentraties gassen vrijkomen.

Daarbij komen schrikbarende hoeveelheden N₃H (zwavelwaterstof) vrij en het NH₃ (ammoniak) werd hoog gemeten. Ook bleek dat schuim op de mest zorgt voor gassen die vrijkomen. En tot slot dat de elektrische mobiele mestrobot van een gerenommeerd merk extreme vonken kan geven tijdens het terug keren naar het laadstation. Als het plafond van de mestkelder afwijkende hoogtes heeft ontstaat er juist gevaarlijke gasvorming onder deze plaatsen zoals bij een voerautomaat, een robot of een ingang naar de melkstal.

Wij adviseren u dat u ook in Noord-Brabant bij verschillende traditionele en moderne stalsystemen metingen uitvoert.

In de recente Kamerstukken d.d. 14-1-2019 over brandveiligheid van stallen bleek dat juist de meest moderne stallen het grootste risico van brand en explosie met zich meedragen.

In de contacten die de NMV heeft met het Ministerie van Landbouw blijkt dat dergelijke emissiearme vloeren niet eens zijn getest op brand- en explosiegevaar. Dat betekent dat voortzetting van het huidige Brabantse beleid onze leden en hun dieren onnodig in gevaar brengt. Het gaat immers over gevaren die ontstaan tijdens normaal gebruik, dat betekent de product conformiteit van de verschillende moderne stalsystemen niet in orde is.

NMV is van mening dat het Brabantse stikstof beleid nu al voor een record aan stoppers zorgt. Het huidige Brabantse beleid is immers mede met het oog op de gemiddelde hoge leeftijd van de veehouders te duur. Volgens uw eigen factsheet 'Lege stallen en schuren in Brabant 2019' komen er tot 2030 van de aanwezige 12.000 bedrijfslocaties ongeveer 3.000 vrij. Dat is 1 op de 4. Veel graasdierenbedrijven zonder opvolger die stoppen met houden van vee schakelen over naar akkerbouw, terwijl er ook veel milieu voordelen zijn de graasdierenbedrijven met zich mee brengen.

NMV pleit ervoor dat u de uitrol van het huidige beleid befrist tot er meer metingen van allerlei stalsystemen zijn die de veiligheid van mens en dier beter in kaart brengen. De verplichte datum van 1 januari 2020 voor een aanvraag dient uitgesteld te worden. Een vergunningsaanvraag voor een systeem met minder emissie kan volgens jurisprudentie nauwelijks het aantal dieren blijven behouden als die waardes niet reëel zijn.

Daarnaast vragen wij u terughoudend te zijn in het handhaven van de onderlinge afstand van de kleppen bij stalsystemen die al emissiearm zijn uitgevoerd. Een ruimer geopende klep zorgt immers voor minder explosiegevaar.

NMV is wel een voorstander van brongerichte maatregelen die ervoor zorgen dat er veel minder ammoniak ontstaat. Daarbij valt te denken aan:

1. Lucht door de mest leiden
2. De invloed van een Gander ²
3. Toevoegmiddelen zoals mineralenmengsels of magnesiumchloride ($MgCl_2$)
4. Het voerspoor

Deskundigen zijn kritisch over de gang van zaken in de landbouw.

Als chemicus verbaast Anette van der Knaap zich erover dat er alleen dichte betonvloeren en gaswassers op de lijst met emissiebeperkende maatregelen staan. 'Die vloeren zijn gevaarlijk. Mestgassen kunnen zich er onder ophopen. Daar zitten giftige gassen tussen zoals waterstofsulfide (H_2S), wat al de nodige levens heeft geëist op het boeren erf en ammoniak (NH_3) dat enorm brandbaar is en ontploffing kan veroorzaken. Een ongeluk zit in een klein hoekje: je sleutels laten vallen op de vloer kan al een vonkje geven, en is maar een vonkje nodig voor het methaan te laten te ontvlammen. Daarnaast broeikasgassen zoals stikstofoxiden, wat je vanwege het klimaat niet wilt. In de chemische industrie zou het daar bij deze gassen ondenkbaar zijn dat de overheid dit soort vloeren voorschrijft. ³

De NMV verzoekt u deze brief op te nemen bij de openbare stukken over binnen gekomen post voor provinciale staten en wenst u veel wijsheid toe en verzoekt deze kwestie deel te laten zijn van de onderhandelingen in de aanloop van een nieuw dagelijks bestuur.

De NMV is graag bereidt om in een gesprek met u nader uitleg te geven over onze zorgen en oplossingen.

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Melkveehouders Vakbond

Harm Wiegersma (voorzitter)

² De gander vertraagt rotting en wordt succesvol gebruikt om water tbv voedsel te zuiveren. Met de gander lopen proeven met rundermest bij kringloop bedrijven die aangesloten zijn bij de VBBM

³

<https://www.v-focus.nl/2019/03/mestgassen-prima-aan-te-pakken-bij-de-bron/>

**Nederlandse
Melkveehouders
Vakbond**

Krachtighuizerweg 28, 3881 PD Putten

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

Ingekomen
06 MEI 2019
Provincie Noord-Brabant

R

AANGETEKENDE BRIEF

NL frankering betaald 8,45

21gr

RECOMMANDÉ

D

PostNL

114852 03-05-2019 16:19

NL

3SRPKS125872422

5200MC 90151